



Konferencja międzynarodowa

# BIOGAZ I BIOMASA

technologie, inwestycje, finansowanie, świadectwa pochodzenia

27-28 października 2010, Fundacja Batorego, Sapieżyńska 10a

**GRZEGORZ BRODZIAK**, prezes zarządu, Poldanor

**JACEK DACH**, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

**GRZEGORZ FILIPOWICZ**, Kancelaria Norton Rose Piotr Strawa i Wspólnicy

**JORGEN FINK**, Country Manager, Xergi A/S

**ANNA GRZYBEK**, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy

**PIERRE HAIDER**, koordynator ds. projektów międzynarodowych, Polskie Stowarzyszenie Biogazu

**MACIEJ JÓZWIAK**, Kancelaria Wierzbowski Eversheds

**JANUSZ GROCHOWSKI**, dyrektor ds. rozwoju, Biogaz Zeneris

**MAŁGORZATA KIJOWSKA**, Departament Ochrony Klimatu, NFOŚiGW

**ADAM KOZŁOWSKI**, Kancelaria Norton Rose Piotr Strawa i Wspólnicy

**MAŁGORZATA LECHWACKA**, specjalista ds. energii odnawialnej, EWE Polska

**MACIEJ MAJEWSKI**, Kierownik Zespołu Funduszy Unijnych i Odnawialnych Źródeł Energii, Departament Finansowania Agrobiznesu, Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.

**KRZYSZTOF MULLER**, wiceprezes zarządu, RW E Polska Contracting

**WOJCIECH NAWROCKI**, Członek Zarządu, Doradca ds. Finansowania Inwestycji, METROPOLIS Doradztwo Gospodarcze

**PIOTR PASYNIUK**, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy

**PIOTR OW CZAREK**, dyrektor ds. biogazu, Poldanor

**PIOTR SKOCZKO**, specjalista ds. rozwoju i przyłączy, ENERGA Operator

**WIKTOR SZMULEWICZ**, prezes, Krajowa Rada Izb Rolniczych

**ZBIGNIEW SZYMANDERA**, prezes, Agrogaz

**MACIEJ TRZECIAK**, Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej

**GRZEGORZ WIŚNIEWSKI**, prezes zarządu, Instytut Energetyki Odnawialnej.

**MACIEJ WITKOWSKI**, Departament Funduszy Europejskich, Ministerstwo Gospodarki

**PIOTR PASYNIUK**, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy

**PIOTR OW CZAREK**, dyrektor ds. biogazu, Poldanor

**PIOTR SKOCZKO**, specjalista ds. rozwoju i przyłączy, ENERGA Operator

**WIKTOR SZMULEWICZ**, prezes, Krajowa Rada Izb Rolniczych

**ZBIGNIEW SZYMANDERA**, prezes, Agrogaz

**MACIEJ TRZECIAK**, Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej

**GRZEGORZ WIŚNIEWSKI**, prezes zarządu, Instytut Energetyki Odnawialnej.

**MACIEJ WITKOWSKI**, Departament Funduszy Europejskich, Ministerstwo Gospodarki

- ROZWÓJ POLSKICH BIOGAZOWNI W PERSPEKTYWIE NAJBLIŻSZYCH 20 LAT
- CERTYFIKATY ENERGETYCZNE W KONTEKŚCIE BIOENERGII
- INTERPRETACJA PRZEPISÓW PRAWNYCH I PROCEDUR REGULUJĄCYCH BUDOWĘ BIOGAZOWNI
- MOŻLIWOŚCI I FORMY FINANSOWANIA PROJEKTÓW BIOGAZOWYCH
- UZYSKANIE WARUNKÓW PRZYŁĄCZENIA DO SIECI ELEKTROENERGETYCZNEJ W UJĘCIU PRAKTYCZNYM
- SPOSÓB DOBORU SUROWCÓW DO PRODUKCJI BIOGAZU
- PRZEGLĄD DOSTĘPNYCH TECHNOLOGII I KOSZTY INSTALACJI BIOGAZOWNI: CASE STUDY
- PRODUKCJA I WTŁACZANIE BIOMETANU DO SIECI GAZU ZIEMNEGO
- ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW PO FERMENTACYJNYCH W ŚWIETLE OBECNYCH REGULACJI
- RENTOWNOŚĆ I PERSPEKTYWY ROZWOJU MAŁYCH BIOGAZOWNI ROLNICZYCH
- LOGISTYKA PRZYGOTOWANIA BIOMASY DO ENERGETYCZNEGO WYKORZYSTANIA
- TECHNOLOGIE SPALANIA BIOMASY

Patronat honorowy:



POLSKIE STOWARZYSZENIE BIOGAZU  
Polish Biogas Association



Patroni medialny:

PORTAL WYKONCZESNEGO AGROBIZNESU  
AGROSUKCES.pl  
WISZYSTO DLA WIEL. ROLNICTWA I AGROPRZEMISLU



SERWIS INFORMACYJNY O WYKONCZESNEJ REGULACJI I AGROBIZNESIE  
AGROBUDOWNICTWO.pl  
WYKONCZESNE REGULACJE BUDOWLANE DLA WIEL. ROLNICTWA I AGROPRZEMISLU



Źródła Odnawialne.pl  
Twoje odnawialne źródło informacji



CAKSTA ENERGA



Szanowni Państwo,

*Odnawialne źródła energii są przyszłością europejskiej, w tym także polskiej, energetyki. Zgodnie z planami Unii Europejskiej w ciągu najbliższej dekady udział energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych powinien osiągnąć przynajmniej 15%. Już w tej chwili przeważająca część tego rodzaju energii pochodzi ze spalania biomasy, a ponadto według rządowych programów w każdej gminie najpóźniej w 2020 r. powinna znaleźć się co najmniej jedna biogazownia. Czas pokaże, jak bardzo realne są te plany, niewątpliwie jednak projekty oparte na wykorzystaniu biomasy i biogazu już w tej chwili cieszą się ogromnym zainteresowaniem, a ich popularność wśród inwestorów błyskawicznie rośnie. Nic w tym dziwnego – to najbardziej opłacalne źródła energii odnawialnej, które oprócz wymiernych korzyści biznesowych umożliwiają także wykorzystanie odpadów i produkcję energii w zgodzie z naturą.*

*Firm i przedsiębiorców zainteresowanych udziałem w projektach biogazowych nie brakuje, jednak na przeszkodzie stają na ogół skomplikowane regulacje prawne i procedury administracyjne, trudności z pozyskaniem funduszy oraz dylematy powiązane z wyborem technologii, przyłączeniem do sieci przesyłowych i zagospodarowaniem odpadów pofermentacyjnych.*

*Firma Master Institute postanowiła ułatwić potencjalnym inwestorom odnalezienie się w gąszczu wymagań formalnych i technicznych poprzez zorganizowanie konferencji, na której zostaną kompleksowo przedstawione najbardziej istotne i frapujące zagadnienia dotyczące budowy biogazowni oraz przedsięwzięć wykorzystujących biomasę. Prelegenci – wśród których znajdują się przedstawiciele instytucji państwowych, doradcy prawni i finansowi, wybitni badacze oraz inwestorzy i praktycy znający problematykę biogazu i biomasy „od A do Z” – umożliwią pogłębienie wiedzy, której praktyczne wykorzystanie powinno stać się gwarancją skutecznego przeprowadzenia procesu inwestycyjnego budowy biogazowni oraz zapewnić jej efektywne funkcjonowanie.*

*Podsumowaniem prelekcji będzie case study jednej z polskich biogazowni, zaprezentowane przez jej twórców, oraz dyskusja panelowa z udziałem przedstawicieli znaczących firm zajmujących się odnawialnymi źródłami energii, podczas której analizowana będzie przyszłość polskich biogazowni w obliczu istniejących barier administracyjnych, prawnych i finansowych.*

*Biogaz i biomasa są przyszłością branży energetycznej. Energia z tych źródeł jest opatrzona zielonymi certyfikatami, a potencjalni inwestorzy mogą korzystać z preferencyjnego dofinansowania. W krajach takich jak Niemcy, Dania czy Szwecja potencjał bioenergii jest wykorzystywany w ogromnym stopniu. Nie warto pozwolić, by trudności organizacyjne zniechęciły polskich przemysłowców.*

Zapraszam Państwa na konferencję.

Aleksandra Chrustowska

Project Manager

27 października 2010 **PRAWNE, FINANSOWE I ORGANIZACYJNE ASPEKTY ROZWOJU BIOGAZOWNI W POLSCE**Prowadzący – **Maciej Józwiak**, Kancelaria Wierzbowski Eversheds**8.30 Rejestracja uczestników, poranna kawa****9.00-9.30 Otwarcie konferencji. Rola biogazu w realizacji polskiego celu dla energetyki odnawialnej w najbliższych dekadach**  
*Przedstawiciel Departamentu Energetyki, Ministerstwo Gospodarki***9.30-10.00 Polityka Ministerstwa Rozwoju Rolnictwa i Wsi wobec rozwoju bioenergii.**  
*Polscy politycy aktywnie promują energię odnawialną, starając się dostosować polski rynek energetyczny do wymogów unijnych. Wyrazem tego są plany Ministerstwa Gospodarki i Ministerstwa Rozwoju Rolnictwa i Wsi, zakładające uruchomienie w ciągu najbliższej dekady znaczącej liczby biogazowni.*

- Biogazownie w polityce Ministerstwa Rozwoju Rolnictwa i Wsi

*Prelegent: przedstawiciel Ministerstwa Rozwoju Rolnictwa i Wsi***10.00-10.30 Gospodarcze, ekonomiczne, technologiczne i rynkowe uwarunkowania rozwoju biogazu**  
*Biogazownie to wyjątkowo interesujący sektor energetyki odnawialnej w Polsce ze względu na swój dynamiczny rozwój. Dziś na terenie naszego kraju funkcjonuje ponad 130 biogazowni, zgodnie z danymi Urzędu Regulacji Energetyki. Polska nadal jest jednak daleko w tyle na tym polu w porównaniu z liderami na europejskim rynku biogazowym, takimi jak Niemcy czy kraje skandynawskie.*

- Perspektywy rozwoju projektów biogazowych w świetle wymogów Unii Europejskiej
- Bioenergia w obliczu uwarunkowań krajowych

*Prelegent: Grzegorz Wiśniewski, prezes zarządu, Instytut Energetyki Odnawialnej***10.30-11.15 System świadectw pochodzenia energii w kontekście biogazu.**  
*Energia z biogazu i biomasy, jako pochodząca z odnawialnych źródeł, jest opatrzona zielonymi certyfikatami energetycznymi. Oznacza to, że jej produkcja jest podwójnie korzystna nie tylko dla środowiska, ale i dla kieszeni inwestorów. W obecnej chwili przyszłość zielonych certyfikatów rysuje się niepewnie. Jakie są dalsze plany wobec świadectw pochodzenia energii w kontekście biogazu?*

- Aktualny stan prawny
- Strategia na najbliższą dekadę – przyszłość zielonych certyfikatów
- Zielone certyfikaty jako bodziec do inwestycji w biogazownie

*Prelegent: Maciej Józwiak, Kancelaria Wierzbowski Eversheds***11.15 Przerwa kawowa****11.30-12.15 Kwestie prawno-administracyjne związane z budową biogazowni:**  
*Biogazownie ze względu na swą praktyczność i wykorzystanie powszechnie dostępnych surowców budzą duże zainteresowanie potencjalnych inwestorów. Wielu z nich jest jednak zniechęconych skomplikowanymi procedurami prawnymi i zawiłościami formalnymi, z którymi wiąże się skuteczne przeprowadzenie inwestycji. Specjaliści w tej dziedzinie prześlą najważniejsze informacje dotyczące prawnych aspektów projektów biogazowni.*

- Podstawowe zagadnienia dotyczące obowiązku uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w tym przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko)
- Zagospodarowanie przestrzenne i aspekty formalne budowy biogazowni
- Zagadnienia regulacyjne dotyczące eksploatacji biogazowni

*Prelegenci: Adam Kozłowski, Kancelaria Norton Rose Piotr Strawa i Wspólnicy  
Grzegorz Filipowicz, Kancelaria Norton Rose Piotr Strawa i Wspólnicy***12.15-12.50 Finansowanie projektów biogazowych**  
*Projekty biogazowe nie należy do tanich przedsięwzięć: koszt budowy biogazowni o mocy 1 MW waha się zazwyczaj w granicach 3-4 mln euro. Na szczęście istnieje wiele możliwości finansowania inwestycji – jednym z nich są fundusze europejskie. Warto zapoznać się z procedurą ich pozyskania.*

- Dostępne fundusze unijne na budowę biogazowni
- Aspekty formalne uzyskania unijnego dofinansowania: wymagana dokumentacja aplikacyjna i kryteria oceny wniosków
- Jakich błędów należy unikać?

*Prelegent: Maciej Witkowski, Departament Funduszy Europejskich, Ministerstwo Gospodarki***12:50-13:30 Przyłączenie źródeł biogazowych do sieci elektroenergetycznej z punktu widzenia operatora sieci**  
*Uzyskanie warunków przyłączenia jest wymieniane przez przedsiębiorców jako jeden z najbardziej problematycznych aspektów inwestycji w odnawialne źródła energii. Dlatego tak ważne jest, by przy planowaniu inwestycji przeanalizować możliwości przyłączenia źródeł na biogaz do sieci elektroenergetycznej.*

- Wymogi formalne. Umowa o przyłączenie do sieci pomiędzy operatorem a przedsiębiorcą
- Aspekty techniczne

*Prelegent: Piotr Skoczko, specjalista ds. rozwoju i przyłączy, ENERGA-OPERATOR S.A.***13:30-14:15 Lunch****14:15-14:40 Rola banku w pozyskiwaniu funduszy na projekty biogazowe.**  
*Sektor biogazowni rolniczych znajduje się w początkowej fazie rozwoju, ale już teraz banki dostrzegają jego potencjał. Jednak nie wszystkie przedsięwzięcia biogazowe mają taką samą szansę na uzyskanie kredytu. Przedstawiciel jednej z czołowych instytucji na tym rynku opowie między innymi, jakie projekty posiadają największy potencjał w oczach kredytodawcy, a tym samym największe prawdopodobieństwo uzyskania pieniędzy.*

- Ocena ryzyka inwestycyjnego na polskim rynku biogazowym
- Rola banku w procesie pozyskiwania finansowania projektów biogazowych
- Możliwości i warunki uzyskania kredytu

*Prelegent: Maciej Majewski, Kierownik Zespołu Funduszy Unijnych i Odnawialnych Źródeł Energii, Departament Finansowania Agrobiznesu, Bank Gospodarki Żywnościowej S.A.***14.40-15.10 Inwestycje biogazowe w programie działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**  
*Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej aktywnie wspiera projekty biogazowe, oferując dodatkowe możliwości finansowania. Biogazownie rolnicze są jednym z priorytetów Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 2009 r.*

- System Zielonych Inwestycji GIS
- Wojewódzkie programy operacyjne

*Prelegent: Małgorzata Kijowska, Departament Ochrony Klimatu, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej***15.10-15.30 Możliwości dofinansowania inwestycji biogazowych**  
*Przedstawiciel firmy specjalizującej się w kompleksowym pozyskiwaniu funduszy opowie o możliwościach uzyskiwania dotacji na biogazownie.*  
*Prelegent: Wojciech Nawrocki, ekspert ds. projektów środowiskowych, METROPOLIS DG***15.30-16.00 Małe biogazownie rolnicze**  
*Duże gospodarstwa rolne są trzecią grupą potencjalnych inwestorów w biogazownie – obok spółek energetycznych i szukających zyskowej lokaty dla swego kapitału prywatnych przedsiębiorców. Najczęstszą przeszkodą jest brak pieniędzy. Rozwiązaniem tego problemu może być mariaż infrastruktury z funduszami, czyli wchodzenie prywatnych inwestorów w spółki z właścicielami gruntu. Czy biogazownie są wystarczająco rentownymi inwestycjami, by podejmować się takiego przedsięwzięcia? Które gospodarstwa rolne są najlepszymi kandydatami do budowy biogazowni?*

- Perspektywy i opłacalność inwestycji
- Spółki inwestorów z właścicielami gruntu

*Prelegent: Wiktor Szmulewicz, prezes, Krajowa Rada Izb Rolniczych***16.00 Zakończenie pierwszego dnia konferencji**

### 28 października 2010 TECHNOLOGIE, SUROWCE, BIOMASA

Prowadzący – Adam Kozłowski, Kancelaria Norton Rose Piotr Strawa i Wspólnicy

#### 8.30 Rejestracja uczestników, poranna kawa

#### 9.00-9.45 Duże przemysłowe projekty biogazowe a małe biogazownie – potencjał i perspektywy.



Prelekcja w języku angielskim

*Szanse rozwoju i rentowność projektów biogazowych na małą i dużą skalę z punktu widzenia niemieckiego specjalisty ds. inwestycji biogazowych.*

*Prelegent: Pierre Haider, koordynator ds. projektów międzynarodowych, Polskie Stowarzyszenie Biogazu*

#### 9.45-10.15 Biogazownia rolniczo-utylicacyjna: dobór surowca

*W krajach zachodnich, takich jak Niemcy, podstawowym substratem do wytwarzania biogazu są rośliny energetyczne. W Polsce do produkcji biogazu wykorzystuje się przede wszystkim odpady z rolniej i zwierzęcej produkcji. Czy niemieckie rozwiązanie ma szansę powodzenia w polskich realiach?*

- Biogazownia: zakład energetyczny czy utylizacyjny?
- Surowiec dostępny na obszarach wiejskich
- Komponowanie wsadu biogazowni rolniczej

*Prelegent: dr inż. Piotr Pasyniuk, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy*

#### 10.15-11.00 Nowoczesne technologie biogazowe – praktyczne doświadczenia



Prelekcja w języku angielskim

*Prelegent: Jorgen Fink, Country Manager, Xergi A/S*

#### 11.00 Przerwa kawowa

#### 11.15-11.45 Logistyka przygotowania biomasy do energetycznego wykorzystania

*W procesie spalania wykorzystywane mogą być różne rodzaje biomasy, takie jak drewno kawałkowane, trociny, słoma, zrębki i inne. W jakiej postaci biomasa jest najbardziej efektywna?*

- Przygotowanie biomasy jako biopaliwa stałe, w postaci zrębków i form kompaktowych

*Prelegent: Anna Grzybek, Aleksander Muzalewski, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy*

#### 11.45-12.45 PANEL DYSKUSYJNY: Przyszłość polskich biogazowni w obliczu istniejących barier prawnych, organizacyjnych i finansowych.

*Uczestnicy:*

*Grzegorz Brodziak, prezes zarządu, Poldanor*

*Janusz Grochowski, dyrektor ds. rozwoju, Biogaz Zeneris*

*Krzysztof Muller, wiceprezes zarządu, RWE Polska Contracting Sp. z o.o.*

*Zbigniew Szymandera, prezes, Agrogaz*

*Maciej Trzeciak, Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej*

#### 12.45-13.30 Case study – jedna z polskich biogazowni

*Proces budowy biogazowni od pomysłu do efektu przedstawiony przez firmę będącą jednym z liderów na polskim rynku biogazowym.*

*Prelegent: Piotr Owczarek, dyrektor ds. biogazu, Poldanor*

#### 13.30 Lunch

#### 14.15-14.45 Kompleksowe zagospodarowanie odpadów pofermentacyjnych

*Wykorzystanie odpadów pofermentacyjnych jako nawozu wydaje się praktycznym rozwiązaniem, jednak obecne regulacje prawne i uwarunkowania ochrony środowiska nie ułatwiają ich zagospodarowania. Brak jasnej wykładni prawnej dotyczącej statusu odpadów pofermentacyjnych – czy są one nawozem, czy też nie – stanowi główny problem.*

- Oddziaływanie na środowisko
- Interpretacja prawna poszczególnych technologii w świetle ustawy o odpadach, ustaw podatkowych i aktów wykonawczych

*Prelegent: dr Jacek Dach, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu*

#### 14.45-15.15 Produkcja biometanu

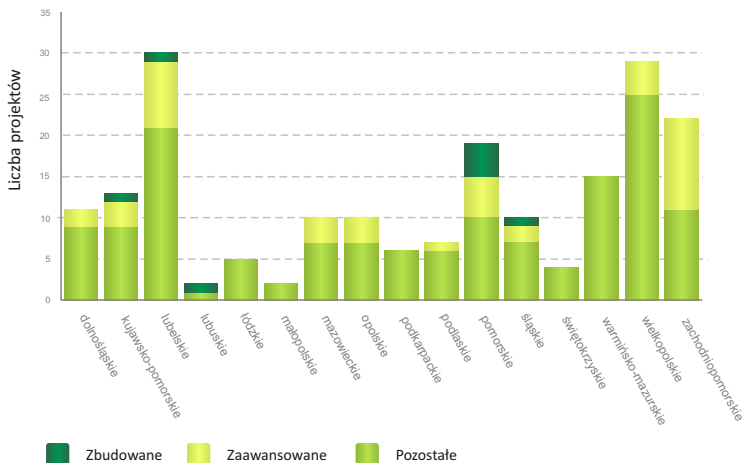
*Wtłaczanie biogazu, uszlachetnionego przez oczyszczenie z dwutlenku węgla i innych zanieczyszczeń, do sieci gazu ziemnego, stwarza dodatkowe możliwości. Utworzony w ten sposób biometan może być stosowany do produkcji ciepła lub energii elektrycznej, a także jako paliwo samochodowe czy gaz w gospodarstwach domowych.*

- Wprowadzanie biometanu do sieci gazu ziemnego
- Biogazownie EWE

*Prelegent: Małgorzata Lechwacka, specjalista ds. energii odnawialnej, EWE Polska*

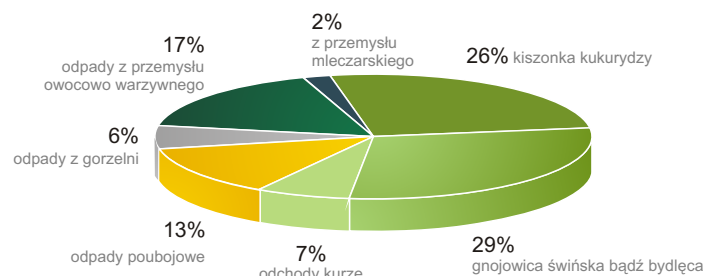
#### 15.15 Zakończenie drugiego dnia konferencji

### Liczba projektów biogazowni z podziałem na województwa



Źródło: monitoring instalacji powstających, prowadzony przez Instytut Energetyki Odnawialnej (EC BREC IEO)

### Udział poszczególnych rodzajów substratów we wsadzie do planowanych biogazowni



Źródło: monitoring instalacji powstających, prowadzony przez Instytut Energetyki Odnawialnej (EC BREC IEO)

## Prelegenci:



### **Prof. dr hab. Inż. Anna Grzybek**

Wykładowca na Wydziale Mechanicznym Politechniki Białostockiej, docent w Instytucie Technologiczno-Przyrodniczym, wybitna specjalistka w dziedzinie energetyki odnawialnej i energetyki w rolnictwie i przetwórstwie spożywczym. W latach 2004-2005 była członkiem Parlamentarnego Zespołu ds. Restrukturyzacji Energetyki, obecnie jest sekretarzem Polskiej Izby Biomasy i wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Biomasy. Autorka ponad stu publikacji naukowych z zakresu energetyki, przetwórstwa spożywczego, zagadnień maszynowych, ochrony środowiska w rolnictwie i przetwórstwie spożywczym.



### **Piotr Skoczko, Specjalista ds. rozwoju i przyłączy, ENERGA-OPERATOR S.A.**

Urodzony w 1970 r., absolwent Wydziału Elektrycznego oraz Wydziału Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej, w swojej karierze zawodowej zajmował się projektami multienerygetycznymi, rozwojem generacji rozproszonej w sieci SN, projektami dotyczącymi elektroenergetyki finansowanymi z funduszy UE w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko oraz Regionalnego Programu Operacyjnego. Obecnie jako pracownik Biura Rozwoju i Przyłączy w ENERGA-OPERATOR S.A. zajmuje się przyłączaniem dużych odbiorców i źródeł energii (m.in. farm wiatrowych) do sieci 110kV. Ponadto jest członkiem zespołu wdrażającego projekt „Smart Grid” w sieci lokalnej (SN i nn), oraz zajmuje się problematyką przyłączenia mikroźródeł.



### **Maciej Józwiak, adwokat w kancelarii Wierzbowski Eversheds w zespole sporów sądowych**

Maciej specjalizuje się w prowadzeniu sporów sądowych na płaszczyźnie prawa cywilnego (w tym gospodarczoadministracyjnego), handlowego oraz karnego. Jest autorem kilku publikacji z zakresu prawnych aspektów ochrony środowiska, w szczególności handlu uprawnieniami



### **Maciej Majewski, Kierownik Zespołu Funduszy Unijnych i Odnawialnych Źródeł Energii, Departament Finansowania Agrobiznesu, Bank Gospodarki Żywnościowej**

Absolwent kierunku Finanse i Bankowość Szkoły Głównej Handlowej, studiów podyplomowych SGH oraz studiów doktoranckich w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej. W ciągu 8 lat kariery zawodowej uczestniczył w finansowaniu projektów inwestycyjnych wspartych ze środków unijnych na kwotę kilku miliardów złotych. Od 2 lat rozwija centrum kompetencyjne w Banku BGŻ dedykowane odnawialnym źródłom energii.



### **Pierre Haider**

Koordynator projektów międzynarodowych, Polskie Stowarzyszenie Biogazu. Urodzony 31.08.1976 w Niemczech, od 1998 r. przebywa służbowo w Polsce, od 2006 r. działa w sektorze biogazu. Od 2007 r. jest odpowiedzialny za międzynarodową koordynację w Polskim Stowarzyszeniu Biogazu. Jest również reprezentantem przy Europejskim Stowarzyszeniu Biogazu (EBA).



### **Janusz Grochowski, dyrektor ds. rozwoju, Biogaz Zeneris**

Doświadczenie zawodowe: Jest związany przez ponad 20 lat z energią zawodową, energią cieplną, ochroną środowiska; Koordynował prace przy budowie i rozruchu elektrowni i elektrociepłowni; Zarządzał usługami energetycznymi i ochrony środowiska w zakresie ruchu urządzeń, eksploatacji, remontów; Planował i kierował przedsięwzięciami rozwojowymi; Ma ponad 13-letnie doświadczenie pracy w zarządach spółek zdobyte w kierowaniu przedsiębiorstwami branży energetycznej i ochrony środowiska. Zarządzał Współtworzył w 1994 roku pierwsze polskie przedsiębiorstwo multienerygetyczne jako szef Rady Nadzorczej. Następnie jako Wiceprezes ds. Technicznych i Rozwoju nadzorował działalność spółki w zakresie energetyki i ochrony środowiska kierując również inwestycjami infrastrukturalnymi. Ostatnio pracował w „PWE Gubin” Sp. z o.o., w Grupie Energetycznej ENEA S.A. Jako Członek Zarządu był odpowiedzialny za nadzór nad realizacją budowy nowej elektrowni oraz stroną ekonomiczno-finansową spółki. Przed podjęciem pracy w Grupie ENEA S.A. od 2004 r. do 2008 r. kierował przedsiębiorstwem produkcyjno-handlowym z niemieckim kapitałem z branży ochrony środowiska. Obecnie pracuje w Biogaz Zeneris Sp. z o.o. jako Dyrektor ds. Rozwoju. Wykształcenie: Posiada wyższe wykształcenie techniczne i ekonomiczne. W 2002 roku ukończył Magisterskie Studia Menedżerskie / MBA w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Jest absolwentem Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej w Opolu. W 1994 roku ukończył studium podyplomowe z zarządzania w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. Jest absolwentem Technikum Mechanicznego Lotniczych Zakładów Naukowych we Wrocławiu.



### **Wiktor Szmulewicz, Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych**

Absolwent Wydziału Rolniczego Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Prowadzi rodzinne gospodarstwo rolne o pow. 60 ha, specjalizujące się w produkcji mlecznej. Od połowy lat 90-tych zaangażowany w reaktywowanie samorządu rolniczego w Polsce, początkowo w ramach tej działalności został wybrany na Prezesa Płockiej Izby Rolniczej, a następnie – po reformie administracyjnej w 1999 r. – na delegata do Krajowej Rady Izb Rolniczych z ramienia Mazowieckiej Izby Rolniczej. Od 2003 r. na stanowisku Prezesa Mazowieckiej Izby Rolniczej, a od 2005 r. pełni funkcję Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych. Między innymi dzięki jego zabiegom, Krajowa Rada Izb Rolniczych stała się w lutym 2006 roku pełnoprawnym członkiem ogólnoeuropejskiej organizacji COPA. Inicjator samoorganizacji producentów rolnych, w tym producentów mleka, aktywnie działał w Komisji Porozumiewawczej ds. Mleka i Przetworów Mlecznych. Od lipca 2009 r. z ramienia KRIR jest członkiem Rady Nadzorczej Agencji Nieruchomości Rolnych.



### **Wojciech Nawrocki, Członek Zarządu METROPOLIS Doradztwo Gospodarcze Sp. z o.o., Doradca ds. Finansowania Inwestycji, Współwłaściciel Spółki**

Mgr inż. ochrony środowiska specjalności Biotechnologia Środowiskowa. Specjalizuje się w zakresie pozyskiwania dotacji unijnych i realizuje w METROPOLIS nadzór merytoryczny i monitoring nad projektami o dofinansowanie z różnych programów. Ekspert ds. oceny wniosków w ramach IniTech I wdrażanej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ekspert ds. oceny wniosków o dofinansowanie powołany przez Ministra Rozwoju Regionalnego w ramach Programów Operacyjnych z następujących dziedzin specjalizacji: zanieczyszczenie i ochrona powietrza, gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi, działalność inwestycyjna przedsiębiorstw, w tym eko-inwestycje, wsparcie pośrednie przedsiębiorstw, regionalne strategie innowacyjne. Na jego koncie znajduje się wiele przedsiębiorstw, które otrzymało dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działań 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 9.1 i 9.4, a także w ramach Innowacyjnej Gospodarki, PROW oraz WRPO.



### **Jørgen Fink, Country Manager, Xergi A/S**

Jørgen Fink, urodzony w 1954 r., posiada wieloletnie doświadczenie w pracy nad projektami z dziedziny energetyki, szczególnie odnawialnej. Od początku lat 80. zajmuje się przedsięwzięciami biogazowymi zarówno w rodzimym Danii, jak i za granicą. W firmie Xergi A/S jest odpowiedzialny za współpracę z Polską w zakresie biogazowni.

**Grzegorz Wiśniewski, prezes Instytutu Energetyki Odnawialnej**

Założyciel Instytutu Energetyki Odnawialnej (od 2001 r.), był przewodniczącym (2007/2009) zespołu doradców Komisji Europejskiej ds. energetyki zrównoważonej środowiskowo, dyrektorem (1997-2005) Europejskiego Centrum Energii Odnawialnej (EC BREC), przewodniczącym zespołu doradców Ministra Środowiska ds. energetyki (2003/2004). Współautor Strategii rozwoju energetyki odnawialnej (2000) i kierownik szeregu ekspertyz dla Min. Środowiska i Min. Gospodarki oraz NFOŚiGW. Absolwent Politechniki Warszawskiej (mechanika) oraz Uniwersytetu Warszawskiego (organizacja i zarządzanie). Stypendysta kilku zagranicznych uniwersytetów i instytutów (Wielka Brytania, Włochy, Szwajcaria, USA). Posiada doświadczenie w zarządzaniu projektami o charakterze naukowym i wdrożeniowym oraz demonstracyjnymi projektami inwestycyjnymi z zakresu energetyki odnawialnej. Specjalizuje się w systemowych, prawnych i ekonomicznych uwarunkowaniach wykorzystania odnawialnych zasobów energii oraz analizach sektorowych: biogaz, energetyka słoneczna, energetyka wiatrowa. Był kierownikiem pakietów zadaniowych projektów badawczych międzynarodowych realizowanych w ramach Programów Ramowych Badań i Rozwoju UE, koordynatorem projektów finansowanych przez UNDP/ONZ oraz kierownikiem dwu krajowych projektów badawczych. Autor prognoz i raportów rynkowych dla biznesu, doradca przedsiębiorstw działających na rynku energetyki odnawialnej oraz doradca samorządów.

**Grzegorz Filipowicz, prawnik, Norton Rose Piotr Strawa i Wspólnicy**

Grzegorz Filipowicz specjalizuje się w prawie energetycznym i prawie ochrony środowiska, a w szczególności w zagadnieniach prawnych projektów farm wiatrowych. Posiada znaczną wiedzę na temat różnych aspektów regulacyjnych dotyczących ochrony środowiska, w tym ocen oddziaływania inwestycji na środowisko, obszarów Natura 2000 i odpowiedzialności za szkody wyrządzone w środowisku naturalnym. Biegłe włada językiem angielskim.

**R. Adam Kozłowski Of counsel, Norton Rose Piotr Strawa i Wspólnicy**

Adam Kozłowski zajmuje się doradztwem prawnym w szczególności w zakresie nieruchomości, prawa budowlanego oraz ochrony środowiska. Posiada rozległą wiedzę na temat umów na usługi projektowe i budowlane, w szczególności tych opartych lub wzorowanych na standardzie FIDIC. Jego doświadczenie obejmuje również uregulowania w zakresie partnerstwa publiczno-prywatnego, zamówień publicznych oraz ochrony konkurencji, prace w sektorze energetycznym oraz komercyjnym (biura i magazyny). Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego w 1997 r., od 2003 r. należy do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie. Jest aktywnym członkiem komitetów działających przy Amerykańskiej Izbie Handlowej w Polsce- Committee for Corporate Social Responsibility i Infrastructure Committee. Reprezentuje kancelarię Norton Rose w Fundacji na rzecz Społecznej Odpowiedzialności Biznesu. Biegłe zna język angielski.

**Dr inż. Piotr Pasyniuk, adiunkt w Instytucie Technologiczno-Przyrodniczym w Falentach**

Piotr Pasyniuk, lat 57, doktor nauk rolniczych, inżynier mechanik, absolwent Politechniki Warszawskiej, adiunkt w Instytucie Technologiczno-Przyrodniczym w Falentach, kierownik Laboratoriów Badawczych Instytutu, ekspert do oceny projektów w programach operacyjnych, kierownik projektu 2ndVegOil – FP7/219004. Jest również autorem dwóch książek, 30 artykułów naukowych, 25 referatów na konferencje międzynarodowe oraz stałym delegat Polski do OECD-Tractors Codes and Schemes.

**Grzegorz Brodziak, Prezes Zarządu Poldanor SA Przechlewo**

Absolwent Wydziału Skandynavistyki na Uniwersytecie A. Mickiewicza w Poznaniu. Ukończył studia z zakresu organizacji i zarządzania na Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego w Warszawie. Swoją karierę zawodową realizował na różnych szczeblach w spółce Poldanor poczynając od tłumacza i koordynatora pionu administracyjnego, potem jako kierownik ds. administracyjnych. W 1997 roku został członkiem zarządu Spółki. W latach 2005-2008 wiceprezes zarządu, w roku 2008 powołany na stanowisko prezesa zarządu, nadzoruje bezpośrednio nowy Dział Biogazu. Biegłe włada językami: duńskim i angielskim.

**Piotr Owczarek, dyrektor ds. Biogazu Poldanor S.A.**

Energetyk, absolwent Wydziału Elektrycznego i studiów podyplomowych z Zarządzania Projektami na Politechnice Gdańskiej oraz Psychologii Przywództwa na Uniwersytecie Gdańskim. Doświadczony menadżer w branży ciepłownictwa systemowego. Praktykę w energetyce odnawialnej zdobywał w przemyśle elektrowni wiatrowych. Obecnie dyrektor ds. Biogazu w spółce Poldanor, niekwestionowanym liderze polskiej energetyki biogazowej.

**Zbigniew Szymandera, prezes, Agrogaz**

Pan Zbigniew Szymandera, urodzony w 1962 r., ma wyższe wykształcenie ekonomiczne (Fachhochschule Berlin, kierunek: ekonomia przedsiębiorstw). Od 1992 r. sprawuje funkcje związane z zarządzaniem spółkami z kapitałem zagranicznym, a od 5 lat związany jest z branżą odnawialnych źródeł energii. Obecnie sprawuje funkcję prezesa spółki Agrogaz.

**Dr inż. Jacek Dach, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu**

Absolwent AR w Poznaniu i ENSA w Rennes (Francja). Specjalista w zakresie odzysku bioodpadów w technologii tlenowej (doktorat z zakresu kompostowania) oraz fermentacji metanowej. Twórca i kierownik Laboratorium Ekotechnologii na UP w Poznaniu, gdzie m.in. optymalizowane są technologie produkcji biogazu, zagospodarowania pulpy pofermentacyjnej oraz elektroremediacji metali ciężkich ze ścieków. Kierownik bądź uczestnik 5 międzynarodowych i 14 krajowych projektów badawczych i wdrożeniowych z zakresu ochrony środowiska, gospodarki odpadami i energetyki odnawialnej. Autor ponad 235 prac naukowych i popularno-naukowych z tego zakresu.

**Krzysztof Müller, Wiceprezes RWE Polska Contracting, Senior Manager w dziale rozwoju RWE Polska S.A.**

Jest absolwentem Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej, warszawskiej ATK oraz Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Montpellier. Od 1998 r. obecny na polskim rynku energii a od maja 2004r. jest związany z grupą RWE. Aktualnie pełni funkcję Senior Managera w dziale rozwoju RWE Polska SA. Jest również wiceprezesem RWE Polska Contracting we Wrocławiu, spółki odpowiedzialnej za rozwój RWE Polska w obszarach: ciepłownictwa, kogeneracji rozproszonej, usług okołoenerygetycznych i efektywności energetycznej.

**Małgorzata Lechwacka, Specjalista ds. Energii Odnawialnej, EWE Polska**

Związana z energetyką odnawialną od 2006, początkowo na stanowisku Konsultanta ds. Bioenergii w Ecofys Poland, a obecnie jako Specjalista ds. Energii Odnawialnej w EWE Polska. Dotychczasowe doświadczenie zdobyła pracując nad projektami głównie związanymi z produkcją i wykorzystaniem biogazu, analizą rynku biomasy stałej, doбором optymalnych technologii wykorzystywania i spalania biomasy (w tym procesów współspalania). Absolwentka Politechniki Wrocławskiej, stypendystka Fundacji im. Nowickiego i Niemieckiej Federalnej Fundacji Środowisko-DBU.

**Dr inż. Maciej Trzeciak, członek Zarządu Fundacji na rzecz Energetyki Zrównoważonej**

Zajmuje się doradztwem w zakresie ochrony środowiska. Absolwent kierunku ochrona środowiska oraz doktor w zakresie biologii, wieloletni Wojewódzki Konserwator Przyrody i Dyrektor Wydziału Środowiska w województwie Zachodniopomorskim. Następnie podsekretarz stanu, Główny Konserwator Przyrody w Ministerstwie Środowiska. Współtwórca projektów ustaw i reformy ochrony przyrody i systemu ocen oddziaływania na środowisko w Polsce w 2008. Pomysłodawca i pierwszy Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska. Bierze aktywny udział w pracach Rad i Komitetów i innych ciał opiniodawczo-doradczych m.in. w Regionalnej Radzie Ochrony Przyrody, Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko i Krajowej Komisji Ocen Oddziaływania na Środowisko. Jestem autorem kilkudziesięciu publikacji z zakresu ochrony przyrody i środowiska.